

รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดนก

ประจำเดือน สิงหาคม 2567

กลุ่มงานโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

สถานการณ์ทั่วโลก

(ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2567)

❖ สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในคน

- สถานการณ์โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N1 ทั่วโลก ตั้งแต่ ม.ค. 2546 – 19 ก.ค. 2567 มีผู้ติดเชื้อไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N1 สะสม 896 ราย เสียชีวิต 463 ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ 52) ใน 24 ประเทศ

ตั้งแต่ ม.ค. 2546 – 7 มิ.ย. 2567 ภูมิภาคแปซิฟิกตะวันตก พบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ (H5N1) จำนวน 258 ราย จาก 4 ประเทศ เสียชีวิตสะสม 141 ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ 55) (ภาพที่ 1) ซึ่งในปี 2567 มีรายงานผู้ติดเชื้อรายใหม่ จำนวน 14 ราย พบล่าสุดที่กัมพูชา 2 ราย (รายที่ 1 เมื่อวันที่ 22 ก.ค. 2567 รายที่ 2 เมื่อวันที่ 29 ก.ค. 2567) สหรัฐอเมริกา 3 ราย ออสเตรเลีย 1 ราย กัมพูชา 7 ราย และเวียดนาม 1 ราย โดยในกัมพูชารายที่ 1 เมื่อวันที่ 16 ม.ค. รายที่ 2 เมื่อวันที่ 23 ม.ค. รายที่ 3 เมื่อวันที่ 5 ก.พ. และเสียชีวิต รายที่ 4 เมื่อวันที่ 12 ก.พ. รายที่ 5 เมื่อวันที่ 21 ก.พ. รายที่ 6 เมื่อวันที่ 5 ก.ค. และรายที่ 7 เมื่อวันที่ 6 ก.ค. และเวียดนาม 1 ราย เมื่อวันที่ 11 มี.ค. และเสียชีวิต เมื่อเดือน มี.ค. ออสเตรเลีย 1 ราย (เด็ก) เมื่อวันที่ 1 เมษายน สหรัฐอเมริกา 1 ราย (รายแรก) เมื่อวันที่ 22 พ.ค. สหรัฐอเมริกา 1 ราย (รายที่ 2) และล่าสุดเมื่อวันที่ 30 พ.ค. สหรัฐอเมริกา 1 ราย (รายที่ 3) ระหว่างวันที่ 23 – 29 ส.ค. 2567 มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่ 1 ราย เป็นเพศหญิง อายุ 15 จ. เปรวแวง กัมพูชา เริ่มป่วย วันที่ 17 ส.ค. 2567 เข้ารับการรักษาตัวใน รพ. จ. พนมเปญ และเมื่อวันที่ 20 ส.ค. 2567

Country	2003-2009		2010-2014		2015-2019		2020		2021		2022		2023		2024		Total	
	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D
Australia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Cambodia	9	7	47	30	0	0	0	0	0	0	0	0	6	4	7	1	69	42
China	38	25	9	5	6	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	56	32
Lao PDR	2	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2
Viet Nam	112	57	15	7	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	129	65
Total	161	91	71	42	6	1	1	0	0	0	2	1	7	4	8	2	258	141

ภาพที่ 1 จำนวนผู้ป่วยยืนยันสะสม (C) และผู้เสียชีวิต (D) จากการติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ A(H5N1) ในภูมิภาคแปซิฟิกตะวันตก เริ่มมีอาการตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2546 – 19 ก.ค. 2567

- **สถานการณ์โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N6**

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 57 – 6 มิ.ย. 67 พบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N6 สะสม 93 ราย เสียชีวิตสะสม 57 ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ 61) โดยมีรายงานพบผู้ติดเชื้อรายล่าสุดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 23 เม.ย. 2567 ระหว่างวันที่ 23 – 29 ส.ค. 2567 ไม่มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่

- **สถานการณ์โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H3N8**

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ตั้งแต่เม.ย. 65 – ก.พ. 67 พบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H3N8 สะสม 3 ราย และเสียชีวิต 1 ราย โดยมีรายงานพบผู้ติดเชื้อรายล่าสุดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 ระหว่างวันที่ 23 – 29 ส.ค. 2567 ไม่มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่

- **สถานการณ์โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N4 ในสาธารณรัฐประชาชนจีน**

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก พบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H7N4 สะสม 1 ราย ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต โดยได้รับรายงานเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 จากสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 23 – 29 ส.ค. 2567 ไม่มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่

- **สถานการณ์โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N9 ในสาธารณรัฐประชาชนจีน**

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ตั้งแต่ปี 2556 พบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H7N9 สะสม 1,568 ราย เสียชีวิตสะสม 616 ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ 39) โดยพบผู้ติดเชื้อรายสุดท้าย เมื่อปี 2562 ระหว่างวันที่ 23 – 29 ส.ค. 2567 ไม่มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่

จากผู้ติดเชื้อไข้หวัดนก สายพันธุ์ H7N9 จำนวน 1,568 ราย มีจำนวน 33 ราย ติดเชื้อไวรัสกลายพันธุ์ในยีน hemagglutinin ซึ่งมีข้อบ่งชี้ว่า อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชื้อก่อโรคชนิดรุนแรงในสัตว์ปีก โดยทั้ง 33 ราย ส่วนใหญ่มาจากไต้หวัน สาธารณรัฐประชาชนจีน (กวางสี กวางตุ้ง หูหนาน ส่วนซี เหอเป่ย์ เหอหนาน ผู้เจี้ยน ยูนนาน และมองโกเลีย

● สถานการณ์โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H9N2

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ตั้งแต่ ค.ศ. 56 – 2 พ.ค. 67 พบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก ชนิด A สายพันธุ์ H9N2 สะสม 102 ราย เสียชีวิต 2 ราย (ทั้ง 2 รายมีโรคประจำตัว) โดยพบผู้ติดเชื้อสะสมมาจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งหมด 99 ราย กัมพูชา 2 ราย และเวียดนาม 1 ราย โดยมีรายงานพบผู้ติดเชื้อรายล่าสุดจากมณฑลกุ้ยโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน เริ่มป่วย 15 มิ.ย. 2567 ระหว่างวันที่ 23 – 29 ส.ค. 2567 ไม่มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่

● สถานการณ์โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H10N3

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ตั้งแต่ 11 มิ.ย. 65 – 2 ก.พ. 67 พบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H10N3 สะสม 3 ราย มีประวัติจากการสัมผัสกับผู้ติดเชื้อ และสัตว์ปีกและสิ่งแวดล้อม โดยมีรายงานพบผู้ติดเชื้อรายล่าสุดจากมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน เริ่มป่วย 28 ก.พ. 2567 ระหว่างวันที่ 23 – 29 ส.ค. 2567 ไม่มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่

● สถานการณ์โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H10N5

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก เมื่อวันที่ 30 พ.ย. 66 พบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H10N5 สะสม 1 ราย ได้รับรายงานจากเมืองชวเนิง มณฑลอานฮุย ประเทศจีน โดยเริ่มป่วยวันที่ 30 พ.ย. 2566 ระหว่างวันที่ 23 – 29 ส.ค. 2567 ไม่มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่

การประเมินความเสี่ยงด้านสาธารณสุขในการติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก ชนิด A (H5) จากองค์การอนามัยโลก

เมื่อใดก็ตามที่เชื้อไวรัสไข้หวัดนกได้แพร่ระบาดในสัตว์ปีก จะทำให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดการระบาดเป็นเหตุการณ์เป็นจุดขนาดเล็ก ส่วนการแพร่ระบาดในคน ส่วนใหญ่จะติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกจากการสัมผัสกับสัตว์ปีกที่ติดเชื้อ หรือสภาพแวดล้อมที่ปนเปื้อน ดังนั้น การระบาดของโรคไข้หวัดนกในคน สามารถพบการระบาดได้เป็นระยะ ๆ หรืออาจจะเกิดการระบาดอย่างไม่คาดคิด

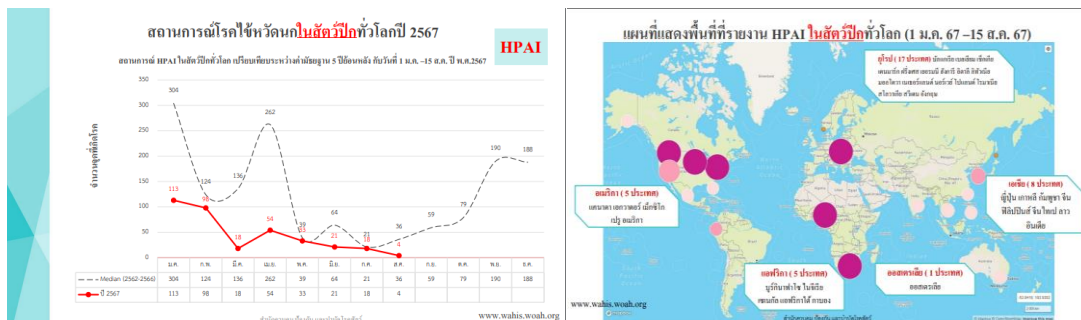
จากรายงานจำนวนผู้ติดเชื้อไข้หวัดนก ชนิด A สายพันธุ์ H5N6 ที่เพิ่มขึ้น สะท้อนถึงการหมุนเวียนของเชื้อไวรัสไข้หวัดนกในสัตว์ปีกเพิ่มขึ้น จึงทำให้มีการพัฒนาระบบเฝ้าระวัง รวมถึงความสามารถในการวินิจฉัยมากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการระบาดของโรคโควิด-19 และภัยคุกคามจากสัตว์สู่คนที่เพิ่มสูงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก ชนิด A สายพันธุ์ H5 ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ อย่างมีนัยสำคัญ องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ประเทศสมาชิก ระมัดระวังและพิจารณาขั้นตอนการบรรเทาผลกระทบที่ทำให้คนลดการสัมผัสสัตว์ปีก เพื่อลดความเสี่ยงการติดเชื้อจากสัตว์สู่คนเพิ่มเติม

❖ สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก

ข้อมูลจากสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกทั่วโลก ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. – 15 ส.ค. 2567 รายงานพื้นที่ที่พบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (Highly Pathogenic Avian Influenza :HPAI) แต่ละทวีป ดังนี้

1. ทวีปยุโรป พบ 17 ประเทศ ได้แก่ บัลแกเรีย เบลเยียม เช็กเกีย เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี ลิทัวเนีย มอลโดวา เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ โรมาเนีย สโลวาเกีย สวีเดน และอังกฤษ
2. ทวีปเอเชีย พบ 8 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลี กัมพูชา จีน ฟิลิปปินส์ จีนไทเป ลาว และอินเดีย
3. ทวีปอเมริกา พบ 5 ประเทศ ได้แก่ แคนาดา เอกวาดอร์ เม็กซิโก เปรู และอเมริกา
4. ทวีปแอฟริกา พบ 5 ประเทศ ได้แก่ บุร์กินาฟาโซ ไนจีเรีย เซเนกัล แอฟริกาใต้ และกาบอง
5. ทวีปออสเตรเลีย พบ 1 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย

สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกทั่วโลก พบรายงานจำนวนจุดเกิดโรคตั้งแต่ ปี 2560 – 2563 มีแนวโน้มลดลง ในปี 2564 – 2565 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเริ่มมีแนวโน้มลดลงในปี 2566 สำหรับในปี 2567 มีรายงานจำนวนจุดเกิดโรค 359 จุด สำหรับสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกทั่วโลก ปี 2567 มีแนวโน้มลดลง และน้อยกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 แผนที่รายงาน โรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกชนิดก่อโรครุนแรง (Highly Pathogenic Avian Influenza :HPAI) ทั่วโลก ประจำปี 2567 (1 ม.ค. – 15 ส.ค. 2567)

❖ สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในนกอพยพ

ข้อมูลจากสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในนกอพยพทั่วโลก ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. – 15 ส.ค. 2567 รายงานพื้นที่ที่พบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (Highly Pathogenic Avian Influenza :HPAI) แต่ละทวีป ดังนี้

1. ทวีปยุโรป พบ 24 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา ไชปรัส เช็กเกีย เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี ลิทัวเนีย มอลโดวา เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ โรมาเนีย สเปน สโลวีเนีย สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ยูเครน อังกฤษ โปรตุเกส

2. ทวีปอเมริกา พบ 9 ประเทศ ได้แก่ บราซิล แคนาดา ชิลี โคลอมเบีย ปานามา เม็กซิโก อเมริกา เปรู หมู่เกาะฟอล์กแลนด์ อาร์เจนตินา

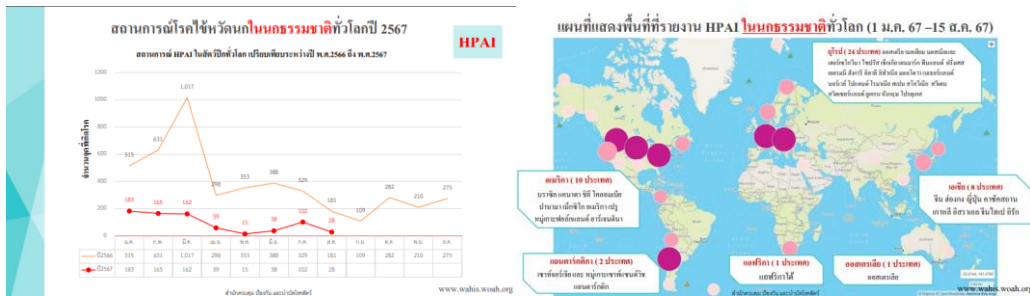
3. ทวีปเอเชีย พบ 8 ประเทศ ได้แก่ จีน ฮองกง ญี่ปุ่น คาซัคสถาน เกาหลี อิสราเอล จีนไทเป อีรัก

4. แอนตาร์กติกา พบ 2 ประเทศ ได้แก่ เซาท์จอร์เจีย และ หมู่เกาะเซาท์แซนด์วิชแอนตาร์กติกา

5. ทวีปแอฟริกา พบ 1 ประเทศ ได้แก่ แอฟริกาใต้

6. ออสเตรเลีย พบ 1 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย

สำหรับสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในนครรัฐชาติทั่วโลก พบรายงานจำนวนจุดที่เกิดโรคตั้งแต่ ปี 2566 ถึง 15 ส.ค. 2567 มีแนวโน้มลดลง สำหรับในปี 2567 มีรายงานจำนวนจุดเกิดโรค 752 จุด พบว่ามีแนวโน้มลดลง แต่ในเดือนสิงหาคมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่ยังคงน้อยกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 แผนที่รายงาน โรคไข้หวัดนกในนครรัฐชาติชนิดก่อโรครุนแรง (Highly Pathogenic Avian Influenza :HPAI) ทั่วโลก ประจำปี 2567 (1 ม.ค. – 15 ส.ค. 2567)

❖ สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

ข้อมูลจากสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. – 15 ส.ค. 2567 มีรายงานจำนวนจุดเกิดโรค 542 จุด ประเทศที่พบไข้หวัดนกในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มี 8 ประเทศ ได้แก่ บราซิล ฟินแลนด์ เยอรมนี นอร์เวย์ แคนาดา และอเมริกา (ภาพที่ 4) และสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ปี 67 มีแนวโน้มลดลง (ภาพที่ 5)

การระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทั่วโลกปี 2567

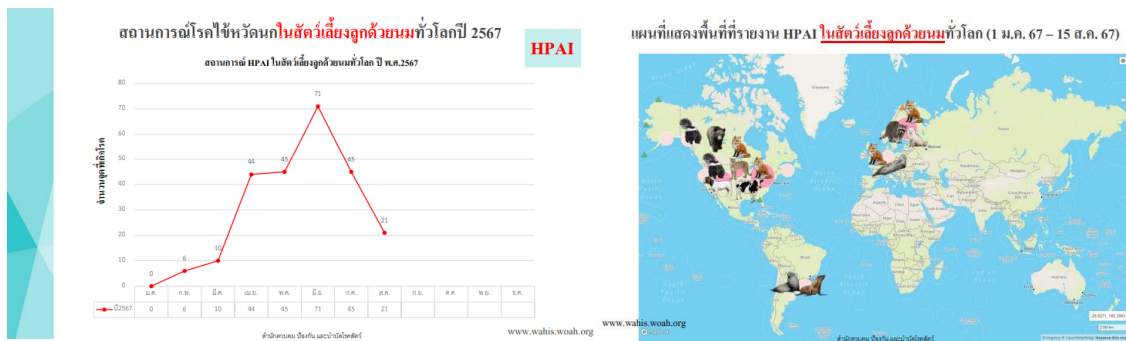
ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 15 ส.ค. ปี พ.ศ.2567

เดือนที่รายงานล่าสุด	ประเทศ	สายพันธุ์	ชนิด	จำนวนจุดที่เกิดโรค (1 ม.ค.67 - 15 ส.ค.67)	จำนวนจุดที่เกิดโรครวม	ชนิดสัตว์
กุมภาพันธ์	นาซิโอ	HSN1	HPAI	0	5	South-American sea lion, South American fur seal
มีนาคม	ฟินแลนด์	HSN1	HPAI	0	75	Red Fox, Arctic Fox, Raccoon dog, American Mink, Sable, Eurasian Lynx, Otter
เมษายน	เยอรมนี	HSN1	HPAI	0	19	Red Fox, South American Coati, European Pine Marten, Gray Seal, Raccoon (Northern raccoon)
พฤษภาคม	นอร์เวย์	H5	HPAI	0	2	Red Fox
พฤษภาคม	แคนาดา	HSN5	HPAI	0	4	Striped Skunk, Raccoon (Northern raccoon), Red Fox
พฤษภาคม	แคนาดา	HSN1	HPAI	0	45	Red Fox, American Black Bear, Raccoon, Harbor Seal, American Mink, Striped Skunk, Domestic cat (WILD), Dogs (DOMESTIC), Cats (DOMESTIC)
มิถุนายน	นอร์เวย์	H5	HPAI	0	1	Walrus (WILD)
สิงหาคม	อิตาลี	HSN1	HPAI	21	391	Red Fox, Fisher, Grizzly Bear, American Black Bear, Puma, Northern raccoon, Harbor Seal, Tiger, Striped Skunk, Bobcat, Virginia Opossum, Cats (DOMESTIC), Domestic cat (WILD), Goats (DOMESTIC), Bovine (DOMESTIC), Camelidae, House mouse, Western deer mouse, Desert Cottontail

สำนักงานป้องกันและควบคุมโรคที่ 1

www.wahis.woah.org

ภาพที่ 4 การระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ทั่วโลกประจำปี 2567 (1 ม.ค. - 15 ส.ค. 2567)

ภาพที่ 5 แผนที่รายงาน โรคไข้หวัดนกในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ทั่วโลก ประจำปี 2567 (1 ม.ค. - 15 ส.ค. 2567)

❖ สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในประเทศเพื่อนบ้าน

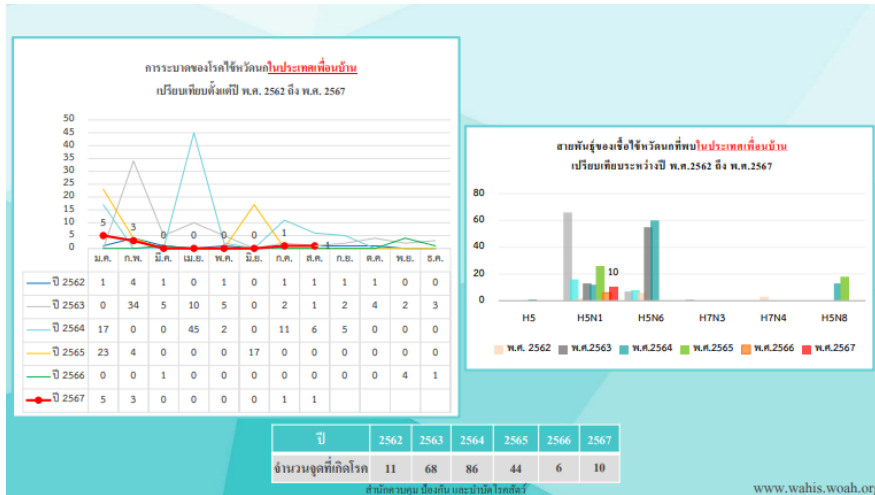
ข้อมูลจากสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในประเทศเพื่อนบ้าน พบรายงานจำนวนจุดที่เกิดโรคตั้งแต่ ปี 2562 - 2564 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2565 - 2566 มีแนวโน้มลดลง ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 15 ส.ค. 2567 มีรายงานจำนวนจุดเกิดโรค 10 จุด พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (ภาพที่ 5)

เดือนมกราคม มีรายงานจำนวนจุดที่เกิดโรค 5 จุด พบเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N1 จากประเทศกัมพูชา

เดือนกุมภาพันธ์มีรายงานจำนวนจุดที่เกิดโรค 3 จุด ซึ่งมีรายงานจุดที่เกิดโรค 2 จุด พบเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N1 จากประเทศกัมพูชา และมีรายงานจุดที่เกิดโรค 1 จุด พบเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N1 และสายพันธุ์ H9N2 จากประเทศลาว

เดือนกรกฎาคมมีรายงานจำนวนจุดที่เกิดโรค 1 จุด พบเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N1 จากประเทศกัมพูชา

เดือนสิงหาคมมีรายงานจำนวนจุดที่เกิดโรค 1 จุด พบเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N1 จากประเทศกัมพูชา (ภาพที่ 6 และ ภาพที่ 7)

ภาพที่ 6 รายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกในประเทศไทยเพื่อนบ้าน เปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2567

ภาพที่ 7 รายงานจำนวนจุดเกิดโรคของโรคไข้หวัดนกในประเทศไทยเพื่อนบ้าน ปี 2567 (1 ม.ค. - 15 ส.ค. 2567)

สถานการณ์ในประเทศไทย

ประเทศไทยเคยพบการระบาดของโรคไข้หวัดนกตั้งแต่ปี 2547 - 2549 โดยมีผู้ติดเชื้อไข้หวัดนกจำนวนทั้งสิ้น 25 ราย เสียชีวิต 17 ราย ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 15 ส.ค. 2567 ข้อมูลจากโปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด ไม่มีรายงานผู้ป่วยที่เข้าเกณฑ์การสอบสวนการระบาดของโรคไข้หวัดนก

ข้อมูลจากสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก ในประเทศไทย ในปี 2551 รายงานพื้นที่ประเทศไทยที่เกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกครั้งสุดท้าย โดยพบการระบาดในพื้นที่ 4 ตำบล 4 อำเภอ 4 จังหวัด และพบจุดการระบาดจากไก่พื้นเมือง 3 จุด และฟาร์มไก่เนื้อ 1 จุด (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในปัจจุบันของประเทศไทย

ประเมินความเสี่ยงโรคไข้หวัดนก ในประเทศไทย

- สถานการณ์ไข้หวัดนกในคนทั่วโลก พบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก แนวน้อยพบผู้ติดเชื้ออยู่เป็นระยะ ๆ โดยเฉพาะสายพันธุ์ A H5N1 H5N6 และ H9N2 นอกจากนี้เมื่อวันที่ 23 พ.ค. ที่ผ่านมา พบผู้ติดเชื้อโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N2 เสียชีวิต 1 ราย ในประเทศเม็กซิโก สำหรับสถานการณ์ในประเทศไทยนั้น ไม่เคยมีรายงานผู้ติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N2 มาก่อน นอกจากนี้ไม่พบผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกในประเทศมาตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นมา
- สถานการณ์ไข้หวัดนกในสัตว์ปีกทั่วโลก ยังคงพบพื้นที่พบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงทั่วโลก โดยส่วนใหญ่พบในทวีปยุโรป และเอเชีย
- สถานการณ์ไข้หวัดนกในคนในประเทศไทย ในปี 2549 - 2547 โดยมีผู้ติดเชื้อไข้หวัดนก จำนวนทั้งสิ้น 25 ราย เสียชีวิต 17 ราย จนกระทั่งหลังปี พ.ศ.2551 ประเทศไทยไม่พบการระบาดในคน
- สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในสัตว์ ประเทศไทย พบการระบาดในครั้งสุดท้ายเมื่อปี 2551 โดยพบพื้นที่การระบาด 4 ตำบล 4 อำเภอ 4 จังหวัด และพบจุดการระบาดจากไก่พื้นเมือง 3 จุด และฟาร์มไก่เนื้อ 1 จุด

จากสถานการณ์โรคไข้หวัดนกจากทั่วโลก และในประเทศไทย ยังคงพบการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 ในคน รวมทั้งพบผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดนกในประเทศเพื่อนบ้าน และอเมริกา อีกทั้งพบการระบาดไข้หวัดนกในสัตว์ปีก เนื่องจากมีการค้า ซากสัตว์ สัตว์ปีกในประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนโรค

ไขหวัดนกสายพันธุ์ H5N2 การตรวจทางห้องปฏิบัติการทั้งในคนและในสัตว์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีห้องปฏิบัติการที่มีศักยภาพพร้อมตรวจวินิจฉัยเบื้องต้นได้แล้ว และจากสถานการณ์ทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงอยู่ระดับ 2 จากเกณฑ์แนวทางการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุขกรณีไข้หวัดนก (Avian Influenza) จากกองระบาดวิทยา

สรุปสถานการณ์โรค และข้อเสนอแนะ

- สถานการณ์โรคไข้หวัดนกทั่วโลก ยังพบมีรายงานต่อเนื่อง จึงยังคงต้องเฝ้าระวังการระบาดของโรคไข้หวัดนก โดยเฉพาะสายพันธุ์ H5N1 เนื่องจากพบการระบาดในประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งพบสัตว์ที่ป่วยเป็นไข้หวัดนกเพิ่มขึ้นในหลายทวีป โดยเฉพาะในทวีปยุโรป และทวีปอเมริกา สำหรับประเทศไทยนั้น ไม่เคยมีรายงานผู้ติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N2 มาก่อน นอกจากนี้ไม่พบผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกในประเทศมาตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นมา
- การเตรียมความพร้อมในด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนก โดยกรมควบคุมโรค ได้ร่วมมือกับกรมปศุสัตว์ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One health) มีการดำเนินการด้านการเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด แลกเปลี่ยนข้อมูลและฝึกซ้อมแผนร่วมกันแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง ทั้งหน่วยงานที่ดูแลสุขภาพคนและสัตว์ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนก สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
- สื่อสารมาตรการป้องกันควบคุมโรคให้ประชาชนทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ เน้นการล้างมือบ่อย ๆ หากพบสัตว์ปีกป่วยตายให้แจ้งกรมปศุสัตว์ หากเดินทางเข้าไปในพื้นที่ที่มีการระบาดของไข้หวัดนก ควรปฏิบัติดังนี้
 - หากจำเป็นต้องสัมผัสสัตว์ ควรสวมเครื่องป้องกันร่างกายอย่างมิดชิด เช่น หน้ากากอนามัย ถุงมือ แวนตา หมวก รองเท้าบู๊ต
 - ล้างมือให้สะอาดบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ และทุกครั้งหลังจากสัมผัสสัตว์
 - หากพบสัตว์ปีกที่ป่วยหรือตายผิดปกติ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบทันที พร้อมทั้งสังเกตอาการของตนเองอย่างใกล้ชิด
 - รับประทานอาหาร ที่ปรุงสุก สะอาด
 - ห้ามนำสัตว์ปีกที่ป่วยหรือตายผิดปกติ มาปรุงอาหารโดยเด็ดขาด
 - ขณะหรือหลังกลับจากการเดินทาง มีอาการที่ผิดปกติ เช่น ไข้ ไอ น้ำมูก หอบเหนื่อย ให้รีบไปพบแพทย์ พร้อมกับแจ้งประวัติการเดินทางและการสัมผัสสัตว์อย่างละเอียด
- ทั้งนี้ ขอเน้นย้ำประชาชนที่เดินทางมาจากพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดนก และมีอาการผิดปกติของระบบทางเดินหายใจ เช่น ไข้ ไอ น้ำมูก หายใจลำบาก ภายใน 14 วัน ให้รีบไปพบแพทย์ พร้อมแจ้งประวัติการเดินทาง ประวัติสัมผัสสัตว์ปีก หรือประวัติเสี่ยงต่างๆ หากท่านมีข้อสงสัยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร. 1422.

แหล่งอ้างอิง

1. World Health Organization (WHO). Avian Influenza Weekly Update Number 954 [Internet]; 2567 [Retrieved August 31 2024]. From <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/375483/AI-20240705.pdf?sequence=543&isAllowed=y>
2. World Health Organization (WHO). Avian Influenza Weekly Update Number 955 [Internet]; 2567 [Retrieved August 31 2024]. From: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/375483/AI-20240712.pdf?sequence=588&isAllowed=y>
3. World Health Organization (WHO). Avian Influenza Weekly Update Number 956 [Internet]; 2567 [Retrieved August 31 2024]. From: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/375483/AI-20240719.pdf?sequence=635&isAllowed=y>
4. World Health Organization (WHO). Avian Influenza Weekly Update Number 962 [Internet]; 2567 [Retrieved August 31 2024]. From: https://cdn.who.int/media/docs/default-source/wpro---documents/emergency/surveillance/avian-influenza/ai_20240830.pdf?sfvrsn=5bc7c406_47
5. สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์. รายงานสถานการณ์ไข้หวัดนก ประจำเดือน มิถุนายน 2567 [อินเทอร์เน็ต]; 2567 [เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม 2567]. เข้าถึงได้จาก : https://drive.google.com/drive/folders/1bTGRBU_qO7lpDuxDZUPe-gN6fJtezHqJ
6. กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. โปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด. [อินเทอร์เน็ต]; 2567 [เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://ebs-ddce.ddc.moph.go.th/eventbase/user/login/>

รายงานสถานการณ์โรคติดต่อไวรัสอีโบลา

ประจำเดือน สิงหาคม 2567

กลุ่มงานโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

สถานการณ์ทั่วโลก

องค์การอนามัยโลก จัดทำหนังสือการจัดการต่ออีโบลาพื้นที่ข้ามพรมแดน

องค์การอนามัยโลก จัดทำหนังสือการจัดการต่ออีโบลาพื้นที่ข้ามพรมแดน โดยกล่าวว่า เมื่อต้นปี 2563 การระบาดของโรคไวรัสอีโบลา (EVD) ล่าสุดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (DRC) ทำให้พบผู้ป่วยจำนวนกว่า 3,000 ราย และยังคงมีผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างการระบาดโรค จะพบการแพร่เชื้ออีโบลาบริเวณพรมแดนเพียงครั้งเดียวในเดือนมิถุนายน 2019 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขยูกันดาในเขตคาเซเซ ได้พบผู้ป่วยสงสัยอีโบลามาก 3 ราย พบเป็นเด็กชาย ยาย และพี่น้องของเด็กชาย แต่น่าเสียดายที่ทั้ง 3 เสียชีวิตลงหลังจากตรวจพบเชื้อ ต่อมาในภายหลัง ทางกระทรวงสาธารณสุขยูกันดา จึงได้ทำประเมินความเสี่ยงเรื่องการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่ต้องได้รับผลตรวจอย่างรวดเร็ว เพื่อสามารถดำเนินการรักษา ป้องกัน ควบคุมโรคได้ทันท่วงที และจะสามารถควบคุมการระบาดได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งทั้งนี้ได้เกิดการการเฝ้าระวังในชุมชนมากกว่า 227 หมู่บ้านในและรอบ ๆ อำเภอกาเซ และ การคัดกรองผู้คนมากกว่า 1,700,000 คนในเวลาไม่ถึงหนึ่งเดือนจนได้ประสบความสำเร็จ

การระบาดครั้งล่าสุดเกิดที่ประเทศชูดาน เริ่มตั้งแต่ 20 พฤศจิกายน 2565 กระทรวงสาธารณสุขชูดานมีการประกาศยุติการระบาดไป เมื่อ 11 มกราคม 2566 ภายหลังพบผู้ป่วยรายสุดท้ายไปแล้ว 42 วัน (2 เท่าของระยะฟักตัวที่ยาวที่สุด) ซึ่งมีการระบาดไป 9 อำเภอ พบผู้ป่วยทั้งสิ้น 164 ราย (Confirmed cases 142 ราย probable cases 22 ราย) เสียชีวิต 77 ราย (Confirmed cases 55 ราย probable cases 22 ราย) หลังจากนั้นถึงปัจจุบันองค์การอนามัยโลกยังไม่มีรายงานการระบาดของโรคติดต่อไวรัสอีโบลา

สถานการณ์ประเทศไทย

ในช่วงที่เริ่มมีการระบาด ประเทศไทยได้มีการยกระดับการคัดกรองที่บริเวณด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ จัดทำระบบคัดกรองผู้เดินทางจากพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง จากโปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด ตั้งแต่วันที่ 1 – 31 ส.ค. 2567 ยังไม่มีรายงานผู้ป่วยสงสัยจากการคัดกรองผู้เดินทาง และไม่มีรายงานผู้ป่วยยืนยันในประเทศ

สรุปสถานการณ์โรค และข้อเสนอแนะ

- ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะพบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าในระดับต่ำ ทั้งนี้มีผู้เดินทางมาจากประเทศดังกล่าวค่อนข้างน้อย
- การกระจายของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าอาจมาสู่ประเทศไทยได้ 2 วิธี ได้แก่ จากการแพร่เชื้อผ่านผู้เดินทางเข้า – ออก จากพื้นที่เสี่ยง หรือการนำเข้าสัตว์ที่อาจเป็นแหล่งรังโรค เช่น สัตว์ป่า ลิงชิมแปนซี
- ต้องมีการติดตามสถานการณ์โรคทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง และเน้นการเฝ้าระวังการคัดกรอง การรายงานโรคและการเฝ้าระวังอาการของผู้เดินทางมาจากประเทศเสี่ยง

แหล่งอ้างอิง

1. World Health Organization (WHO). Ebola virus disease [Internet]; 2567 [Retrieved August 31 2024]. From: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ebola-virus-disease>
2. โปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด[อินเทอร์เน็ต]; 2566 [เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม 2567]. เข้าถึงได้จาก : <https://eventbased-doe.moph.go.th/eventbase/user/login/>

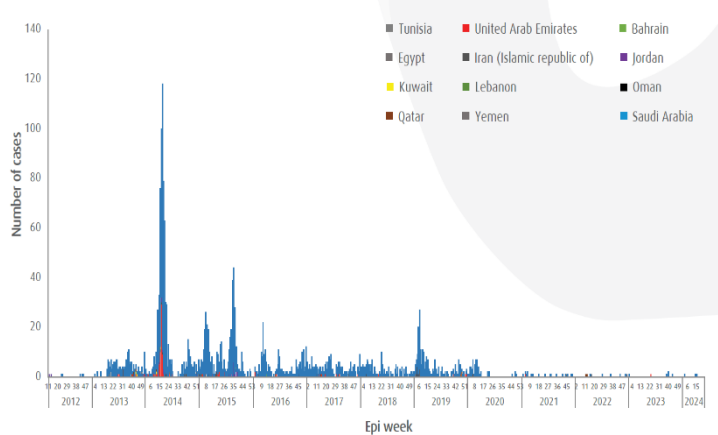
รายงานสถานการณ์โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง ประจำเดือน สิงหาคม 2567

กลุ่มงานโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

สถานการณ์ทั่วโลก

องค์การอนามัยโลก ภูมิภาคทะเลเมดิเตอร์เรเนียนตะวันออก (Eastern Mediterranean Region) รายงานข้อมูลโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางหรือ โรคเมอร์ส (MERS) ข้อมูล ณ พฤษภาคม 2567 พบว่า ตั้งแต่ เมษายน 2555 – พฤษภาคม 2567 ทั่วโลกมีผู้ป่วยยืนยันสะสม รวม 2,613 ราย เสียชีวิต 941 ราย คิดเป็น อัตราป่วยตาย ร้อยละ 36 กระจายใน 27 ประเทศ โดยพบผู้ป่วยในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียมากที่สุด จำนวน 2,204 ราย เสียชีวิต 862 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตาย ร้อยละ 39 (ภาพที่ 1)

ลักษณะทางระบาดวิทยาของผู้ป่วยที่ได้รับรายงาน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันตั้งแต่ปีพ.ศ. 2561 – 2567 ระหว่างเดือน ธันวาคม 2561 - เมษายน 2562 ถึง ธันวาคม 2566 – พฤษภาคม 2567 พบว่าผู้ป่วยมีแนวโน้มลดลง ค่ามัธยฐาน อยู่ระหว่าง 49 - 83 ปี ส่วนใหญ่พบผู้ป่วยในเพศชาย ตั้งแต่ปี 2564 – 2566 ไม่พบผู้ป่วยในกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ และพบว่าอัตราป่วยตายมีแนวโน้มสูงขึ้น (ภาพที่ 2) ผู้ป่วยกลุ่ม Primary case (ผู้ป่วยยืนยัน และไม่มีอาการติดเชื่อโดยตรงจากผู้ป่วยรายอื่น) กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด ได้แก่ 50 – 59 ปี รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 60 - 69 ปี ตามลำดับ อัตราตายอยู่ในกลุ่มอายุ 70 - 79 ปี สำหรับผู้ป่วยในกลุ่ม Secondary case (ผู้ป่วยยืนยัน ที่มีประวัติสัมผัสโดยตรงกับผู้ป่วยยืนยันหรือผู้สงสัยป่วย) พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ กลุ่มอายุ 30 – 39 ปี รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี และกลุ่มอายุ 50 - 59 ปี ตามลำดับ (ภาพที่ 3)

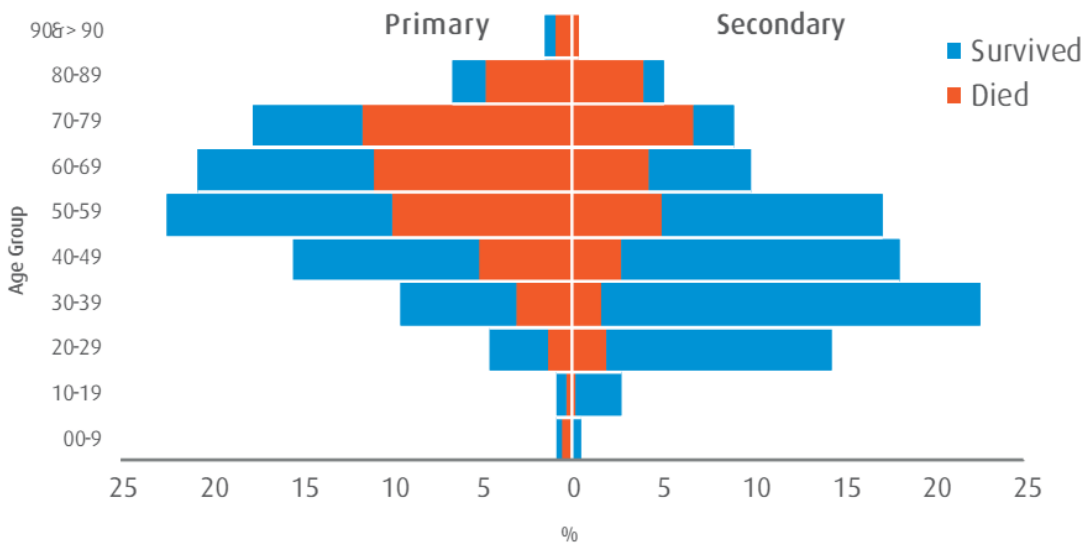

ภาพที่ 1 กราฟแสดงข้อมูลผู้ป่วยโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางจากทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

รายสัปดาห์ จำแนกตามวันที่เริ่มป่วย ระหว่างเดือน มิถุนายน 2555 – พฤษภาคม 2567

Characteristic	Dec 18 - May 19	Dec 19 - May 20	Dec 20 - May 21	Dec 21 - May 22	Dec 22 - May 23	Dec 23 - May 24
Number	160	76	12	5	3	4
Median age in years	51	56	52	49	83	58
Gender (% male)	76	82	75	80	100	100
% of Primary Cases	52	74	83	100	67	25
% of Secondary cases	48	26	17	0	0	50
(%) of Unknown Contact History	0	0	0	0	33	25
% of HCW	14	11	18	0	0	0
% Fatal	28	33	42	40	33	100

ภาพที่ 2 ตารางแสดงข้อมูลเปรียบเทียบลักษณะทางระบาดวิทยา เดือน ธันวาคม 2561- พฤษภาคม 2562 ถึง ธันวาคม 2566 - พฤษภาคม 2567

ภาพที่ 3 กราฟแสดงข้อมูลผู้ป่วยโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางในซาอุดีอาระเบียรายสัปดาห์ จำแนกตามประเภทของการติดเชื้อ ระหว่างเดือน มิถุนายน 2555 - พฤษภาคม 2567

สถานการณ์ประเทศไทย

ข้อมูลจากกองระบาดวิทยา ตั้งแต่ 1 ม.ค. – 31 ส.ค. 2567 ประเทศไทยมีผู้ป่วยสงสัยโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (PUI MERs) สะสมจำนวน 157 ราย เป็นเพศชาย 75 ราย หญิง 82 ราย อายุระหว่าง 5 – 91 ปี (มัธยฐาน 60 ปี) ซึ่งเป็นผู้เดินทางกลับมาจากการไปแสวงบุญที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย จังหวัดที่พบผู้ป่วยสงสัยโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (PUI MERs) 17 จังหวัด ได้แก่ นราธิวาส ยะลา ปัตตานี กรุงเทพมหานคร สงขลา สตูล สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา พังงา ภูเก็ต กระบี่ พัทลุง เชียงใหม่ เชียงราย ชลบุรี นนทบุรี ปทุมธานี จังหวัดที่พบผู้ป่วยสงสัยโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (PUI MERs) มากที่สุด คือจังหวัดยะลา 41 ราย ปัตตานี 37 ราย และนราธิวาส 31 ราย ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 รายงานผู้ป่วยสงสัยโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (PUI MERs) ปี 2567

ข้อมูล 1 มกราคม – 31 ส.ค. 2567

เขต	จังหวัด	ราย	ม.ค.		ก.พ.		มี.ค.		เม.ย.		พ.ค.		มิ.ย.		ก.ค.		ส.ค.		ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
สคร. 1	เชียงใหม่	2														1	1		ไม่พบสารพันธุกรรม MERs-CoV
	เชียงราย	1													1				
เขต 6	สมุทรปราการ	2	1		1														
	ฉะเชิงเทรา	2					1									1			
สคร. 4	ชลบุรี	2													1	1			
	นนทบุรี	2													2				
เขต 11	ปทุมธานี	1													1				
	พังงา	3			1										1		1		
เขต 12	ภูเก็ต	2					1			1									
	กระบี่	1											1						
เขต 12	สงขลา	14				1	2	1	1		1		2	4	2				
	สตูล	7				1	1	1					1		3				
	ปัตตานี	37	2	1	1			1		1	1	1	7	6	7	9			
	ยะลา	41		1	1	3	2	1	3		2	1	2	4	4	17			
	นราธิวาส	31	2	2	2	3	2	1	2	3	3	1	1	1	4	4			
เขต 12	พัทลุง	1	1																
เขต 12	กรุงเทพมหานคร	8	1		2		1		1		1				2				
รวม		157	7	4	8	8	9	6	7	4	9	3	13	16	21	40	1	1	

ข้อมูลตั้งแต่เริ่มมีการระบาดของโรคตั้งแต่ปี 2558 ถึง ปี 2559 ประเทศไทยพบผู้ป่วยยืนยัน 3 ราย มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

รายที่ 1 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2558 เป็นชายชาวโอมาน อายุ 75 ปี ได้รับการดูแลรักษาในห้องแยกโรคความดันลบ ณ สถาบันบำราศนราดูร ได้รับการรักษาจนเสร็จสิ้นกระบวนการตามมาตรฐานแล้ว ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดเชื้อและด้านการชันสูตร ได้พิจารณาว่าพ้นจากการเป็นผู้ป่วยโรคทางเดินหายใจ ตะวันออกกลาง ผู้ป่วยเดินทางกลับประเทศโอมานแล้ว เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2558

รายที่ 2 เป็นชายอายุ 71 ปี เดินทางเข้าประเทศไทยวันที่ 22 มกราคม 2559 ส่งตัวเข้ามารับการรักษาที่สถาบันบำราศนราดูร เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2559 ผู้ป่วยหายเป็นปกติ และออกจากโรงพยาบาล เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2559 และเดินทางกลับประเทศไปแล้ว

รายที่ 3 เป็นชายชาวคูเวต อายุ 18 ปี เข้ารับการรักษาที่สถาบันบำราศนราดูร เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2559 โดยได้รับการรักษาในห้องแยกตามมาตรฐานจนหายเป็นปกติ และเดินทางกลับประเทศแล้ว เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2559

ประเมินความเสี่ยง

สถานการณ์ทั่วโลก ยังมีความเสี่ยงปานกลางที่จะเกิดการแพร่โรคเข้าไทย มีความเป็นไปได้ที่อาจพบการแพร่ระบาดของผู้ป่วยจากโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง ภายในประเทศ

1. ข้อมูล สำนักเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2567 สรุปจำนวนผู้ลงทะเบียนพร้อมเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย ปี 2567 จำนวนทั้งสิ้น 7,738 คน

- เดินทางผ่านท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 4,189 คน โดยข้อมูลตารางเที่ยวบินขาไปช่วงต้น ระหว่างวันที่ 9 - 13 พฤษภาคม 2567 และช่วงปลาย ระหว่างวันที่ 8 - 9 มิถุนายน 2567 เที่ยวบินขากลับ ช่วงต้น ระหว่างวันที่ 23 - 30 มิถุนายน 2567 และช่วงปลาย วันที่ 17 กรกฎาคม 2567 รวมทั้งสิ้น 28 เที่ยวบิน

- เดินทางผ่านท่าอากาศยานนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส จำนวน 5 เที่ยวบิน โดยจะมีผู้เดินทางฯ เที่ยวบินละประมาณ 290 ท่าน ทั้งนี้คาดว่าจะมีผู้เดินทางรวมทั้งสิ้น 1,450 คน ระหว่างวันที่ 13 - 15 พฤษภาคม 2567 และเที่ยวบินขากลับเส้นทางเจดดาห์-นราธิวาส ระหว่างวันที่ 1 - 5 กรกฎาคม 2567 จำนวน 5 เที่ยวบิน

2. ประเทศซาอุดีอาระเบียเป็นพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค และพิธีฮัจญ์ เป็นกิจกรรมทางศาสนาที่มีการรวมตัวของคนหมู่มาก ทำให้มีโอกาสที่จะได้รับเชื้อ และทำให้เกิดการแพร่ระบาดหลังจากเดินทางกลับเข้าประเทศ

3. ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบริการด้านสุขภาพนานาชาติ (Medical hub) ส่วนหนึ่งมาจากประเทศแถบตะวันออกกลางซึ่งจะมีผู้เดินทางมารับการรักษาในประเทศไทยด้วย

4. ข้อมูลจากโปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด กองระบาดวิทยา ตั้งแต่ 1 – 31 ก.ค. 2567 ยังคงพบผู้ป่วยเข้าเกณฑ์การสอบสวนการระบาดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเดินทางกลับจากประเทศซาอุดีอาระเบียในช่วงกลับจากพิธีฮัจย์ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ไม่พบสารพันธุกรรม MERS-CoV ทุกราย

สรุปสถานการณ์โรค และข้อเสนอแนะ

- สถานการณ์โรคเมอร์สทั่วโลกยังคงมีผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในประเทศตะวันออกกลาง สำหรับประเทศไทยยังคงพบผู้ป่วยเข้าเกณฑ์การสอบสวนโรคโดยเฉพาะในช่วงที่มีการเดินทางกลับของคนไทยจากประเทศซาอุดีอาระเบียในช่วงหลังพิธีฮัจย์
- ต้องมีการเฝ้าระวังผู้ที่เดินทางกลับจากไปประกอบพิธีฮัจย์ที่ประเทศซาอุดีอาระเบียอย่างใกล้ชิด ทั้งที่ด่านท่าอากาศยาน โรงพยาบาล และในชุมชน

แหล่งอ้างอิง

1. World Health Organization (WHO). MERS situation update, May 2024 [Internet]; 2567 [Retrieved August 31 2024]. From <https://www.emro.who.int/health-topics/mers-cov/mers-outbreaks.html>
2. กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. โปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด [อินเทอร์เน็ต]; 2567 [เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม 2567]. เข้าถึงได้จาก : <https://eventbased-oe.moph.go.th/eventbase/user/login/>
3. สำนักเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย. รายชื่อผู้มีสิทธิเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ประจำปี พ.ศ. 2567 (ย.ศ. 1445) [อินเทอร์เน็ต]; 2567 [เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม 2567]. เข้าถึงได้จาก : <https://multi.dopa.go.th/haj/news/cate6/view153>
4. เดลินิวส์ออนไลน์. “การบินไทย” จัดเที่ยวบินพิเศษ 28 เที่ยวบิน ขนส่งผู้แสวงบุญ ประจำปี 67 กว่า 3.7 พันคน ไปประกอบพิธีฮัจย์ที่ซาอุดีอาระเบีย [อินเทอร์เน็ต]; 2567 [เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม 2567]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.dailynews.co.th/news/3399222/>
5. ผู้จัดการออนไลน์. ท่าอากาศยานนราธิวาสเตรียมความพร้อมอำนวยความสะดวกผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ [อินเทอร์เน็ต]; 2567 [เข้าถึงเมื่อ 31 สิงหาคม 2567]. เข้าถึงได้จาก : <https://mgronline.com/business/detail/9670000040300>